

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR LJUBLJANA OKOLICA

O UGOTOVITVAH FINANČNE INŠPEKCIJE

Finančna inšpekcija OLO je v zadnjem času opravila več pregledov poslovanja gospodarskih organizacij v okraju Ljubljana okolica. V naslednjem bomo opozorili podjetja predvsem na nekatere specifične pomanjkljivosti poslovanja, ki se splošno pojavljajo zlasti v manjših podjetjih.

Knjigovodstvo je še vedno ne-taksirano, ne vodijo se zbirne glavne knjige (čl. 10 Uredbe o knjigovodstvu) niti niso teksti posameznih temeljnic in knjiženj podani dovolj jasno in se tako največkrat ne more ugotoviti, kaj je knjigovodja hotel preknjižiti.

Nadaljnja formalna pomanjkljivost je ugotovljena v opremljanju temeljnic, ki jih ne podpisujejo odgovorne osebe, navadno niti direktor ali upravnik niti računovodja.

Podjetja ne vodijo saldakov po posameznih upnikih in dolžnikih, temveč imajo največkrat samo zbirne kartice obveznosti in terjatev do kupcev in upnikov, zaradi česar ni mogoče pri kontroli ugotoviti postavk posameznih kupcev in dobaviteljev, ki so odprte. Podjetja ne bodo mogla predložiti v potrditev zaključnega računa, če ne bodo razpolagala s potrdili o vskladitvi saldov s posameznimi poslovnimi vezami. Zato naj že sedaj začno z razčiščenjem saldakov.

Odtagnjeni davki privatnikom se ne odvajajo sproti. Podjetja bodo morala na te zaostanke obračunati zamudne obresti, ki bremenijo plačni sklad.

Osnovna sredstva so podjetja dolžna voditi po določilu čl. 55 Uredbe o upravljanju z osnovnimi sredstvi s pomočjo posebnih evidenc in morajo vse spremembe javljati banki. Pri tem podjetja ne plačujejo obresti na osnovna sredstva niti amortizacije od onih osnovnih sredstev, ki so sicer v podjetje že prišla in jih podjetje dejansko že uporablja, četudi niso še plačana, ali morda še niso knjižena. Podjetjem bo v takih primerih, pri pregledu zaključnih računov, nastala obveznost, ki je niso upoštevali, razen tega bodo obračunane zamudne obresti po nepotrebnem bremenile plačni sklad. Podjetja naj redno takoj urejajo evidenco osnovnih sredstev, iz katerih mora biti razvidno, od koga, kdaj in kakšno osnovno sredstvo je nabavljeno. V evidenci naj bodo tudi karakteristične oznake, kot so KW, KS, število obratov na minuto pri posameznih strojih itd. Zlasti pa mora biti točno označena njih nabavna vrednost oziroma osnova za amortizacijo pri onih sredstvih, ki so že bila ocenjena v letu 1953, višina odpisov in današnja dejanska vrednost.

Ta evidenca mora biti vnesena v overjeno vezano knjigo — register; razen tega pa je priporočljivo, da za vsako osnovno sredstvo obstaja še poseben karton, na katerem se razen splošnih podatkov beležijo tudi vse spremembe in popravila, ki so bila izvršena.

Obveznosti: Medtem ko podjetja po zaslugi banke še precej zadovoljivo plačujejo obveznosti iz naslova obresti na osnovna sredstva, amortizacije, davka na dobiček in deleža na dobičku, ki pripada okraju, so podjetja zelo neredna pri plačevanju prometnega davka od svoje proizvodnje kakor tudi pri odvajanju odtagnjenih davkov zasebnikom.

Tudi prispevek za socialno zavarovanje se pogosto ne plačuje, kar je zlasti pri onih podjetjih, ki nepravilno izplačujejo plače iz iztržkov.

V bodoče bo finančna inšpekcija take nerednosti strože obravnavala in bodo razen zamudnih obresti, ki bodo bremenile plačni sklad, taka podjetja morala plačati še kazen, ki bo prav tako bremenila plačni sklad; pa tudi odgovorne osebe v podjetju bodo osebno kaznovane.

Realizacija v podjetjih pogosto ni pravilno prikazana, zlasti v primerih, ko podjetja prejema plačila za dela, storitve in dobave vnaprej. Podjetja pri tem nepravilno poslujejo, ko izdajajo fakture, ki jih saldirajo kot plačane in jih knjižijo na računu realizacije, čeprav dobava ali delo še ni izvršeno. Tako prikazujejo nepravilno realizacijo, ki ne daje pravega odraza poslovanja podjetja niti se zaradi tega ne more ugotoviti dejansko stanje in pravilen obračun dobička podjetja. Prejete akontacije morajo podjetja nato knjižiti na poseben račun in jih preknjiževati na realizacijo šele ob dejanski izvršitvi: naročila in dobave. V bodoče bodo organi finančne inšpekcije nepravilne prikaze realizacije podjetij strože obravnavati in krivce predlagali za kaznovanje.

Podjetja v likvidaciji. Likvidacijski postopki podjetij, ki so prenehala, ne potekajo zadovoljivo. Postavljene likvidacijske komisije niso delavne ter ne pošiljajo niti poročil niti ne predlagajo začetnih in končnih likvidacijskih bilanc. Prizadetim občinskim ljudskim odborom je finančna inšpekcija poslala okrožnico št. VII-4217/2 od 14. sept. 1954 s pozivom, da bi dostavili podatke do 25. sept. 1954. Naročilo pa doslej večina občinskih ljudskih odborov ni ugodila. Zato ljudske odbore naprošamo, da čimprej pošljejo

poročilo o stanju likvidacij in predloge za pospešitev tega dela. Pripominjamo, da je nepravilno, da se posamezni ljudski odbori kakor tudi likvidacijske komisije zanašajo, da bodo likvidacije izvršili okrajni inšpektorji. Finančna inšpekcija je upravičena pregledovati in nadzirati delo komisij, ne more pa opravljati dela komisij samih. Zato naj likvidacijske komisije same poiščejo primerne osebe, ki bodo zmogne opraviti tehnična dela, ki so potrebna za uspešno izvedbo likvidacijskega postopka.

POJASNILO K PRAVILNIKU O PROJEKTANTIH, POOBLAŠČENIH ZA GRADBENO PROJEKTIRANJE

V »Uradnem listu FLRJ« št. 12-123/52 je bila objavljena Uredba o gradbenem projektiranju. Dodatno k tej uredbi je bila v Uradnem listu FLRJ št. 6-64/54 izdana Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o gradbenem projektiranju. Po teh uredbah smejo projekte izdelovati projektivna podjetja, biroji ter gradbena podjetja in privatni pooblašteni projektanti, če imajo svoje projektivne biroje. Vsa projektivna podjetja oz. biroji smejo projektirati samo po pooblaščenih projektantih, ki za izdelane projekte tudi odgovarjajo.

V Uradnem listu FLRJ št. 41-515/54 je bil objavljen Pravilnik o projektantih, pooblaščenih za gradbeno projektiranje. Ta Pravilnik določa pogoje za pridobitev pooblastila in da smejo projektirati le pooblašteni projektanti, ki so vpisani v seznam projektantov pri Državnem sekretariatu za gospodarstvo LRS.

V prehodni dobi, t. j. v času 6 mesecev od dneva uveljavitve citiranega Pravilnika (do 29. III. 1955), smejo projektirati vsi tisti, ki so bili na dan uveljavitve Pravilnika zaposleni v projektivnih podjetjih ali birojih ali pa so projekti-

SKLEPI sprejeti na 9. seji sveta za komunalne zadeve OLO 8. oktobra 1954

Sprejet je osnutek plana okrajnih investicij za komunalno dejavnost za leto 1955. Gospodarskemu svetu se predlaga, naj sredstva za negospodarske investicije ne odzvamе občinam ob koncu leta, pač pa naj se le-ta uporabijo za objekte, ki so v gradnji za prihodnje plansko leto.

Pripraviti je treba poročilo in zbrati razloge za znižanje stanovanjskih tarif, ker niso povsem v sorazmerju s tarifami drugih okrajev in mest, zlasti pa so previsoke v primerjavi s stanovanjsko tarifo MLO Ljubljana.

UGOTOVITVE KMETIJSKE INŠPEKCIJE

Kmetijska inšpekcija je v avgustu in septembru t. l. pregledala poslovanje večjega števila kmetijskih zadrug in posestev v pogledu gospodarjenja, oskrbe sadovnjakov in kmetijskih strojev ter evidence in stanja zaščitnih sredstev, pri čemer je v več primerih nalezela na zelo slabo stanje.

Inšpekcija je ugotovila, da so gospodarski objekti kakor tudi stanovanjske zgradbe slabo

oskrbovane, kar zmanjšuje dobo trajanja, obenem pa je podana možnost izbruha bolezni tako pri živini kot pri ljudeh, posebno še, ker tudi ni dovolj poskrbljeno za konzerviranje gnojnice.

Tako stanje je na zadržnem posestvu Preska, kjer s stavb odpada omet, notranjost stavb pa že več let ni bila pobeljena, po dvorišču in čez cesto pa zaradi premajhne kapacitete gnojnice jame teče gnojnica. Za spoznanje boljše stanje je na zadržnem posestvu Črnuče, ki pa je zaradi bližnje javne ceste še tem bolj vidno.

Pregled na novo urejenih sadovnjakov je pokazal, da so leti v večini pomanjkljivo oskrbovani, predvsem kar zadeva rahlanje zemlje in zatiranje bolezni ter škodljivcev v prvem letu po sajenju. Tako sta bila na primer nasad posevca OZZ Šmartno pri Litiji in del nasada OZZ Boštanj pri Grosupljem med letom samo enkrat škropljena. Na posestvu Pšata-Križ duše in zasenčujejo pritični nasadi vmesne kulture (pesa, krompir in fižol), medtem ko škropljenje proti zgoraj navedenim škodljivcem in boleznim ni bilo niti enkrat opravljeno, čeprav se nasad prišteva k intenzivnemu obdelovanju.

Razumljivo je, da s takim načinom oskrbovanja mladih nasadov ni mogoče pričakovati uspehov, ki so bili z ureditvenim načrtom predvideni.

Perič problem je tudi stanje kmetijskih strojev, ki so večinoma podvrženi okvaram zaradi nezadostnih oziroma neprimernih remiz in slabega oskrbovanja. Tako ima n. pr. KZ Ivančna gorica del strojev nameščenih pod odprtim nadstrešjem, kjer so pod vplivom vlage podvrženi rjavenju. Na zadržnem posestvu Preska so stroji slabo oskrbovani. Pri KZ Črnuče pa je oskrbovanje strojev zaradi pomanjkanja remize odvisno od prizadevanj posameznih proizvajalcev oziroma članov zadruga.

Pri KZ je tudi skrajno malomarna evidenca in shranjevanje kmečkih sredstev za zatiranje bolezni in škodljivcev na rastlinah. Navzlic zadostnim navodilom s strani tajništva za gospodarstvo OLO v pogledu vodenja evidence (okrožnica o zatiranju koloradskega hrošča) doslej ni niti ena od kontroliranih KZ vpeljala evidence, tako da je pregled nad stanjem mogoče dobiti le na podlagi pregleda dejanskih zalog, nabavo iz faktur in inventure, uporabo pa na podlagi primerjave enega in drugega. V kolikor pa le obstaja evidenca, je zelo površna in ni koordinirana, kar se vidi v naslednjem prikazu:

Okrajni ljudski odbor Ljubljana okolica v Ljubljani je do sedaj dopuščal, da so lahko projektirali razni projektanti, ki po določbah Uredbe o gradbenem projektiranju in Pravilnika o projektantih, pooblaščenih za gradbeno projektiranje, ne bi smeli. To je dopuščal iz razloga, ker so bila projektivna podjetja in biroji preveč zaposleni, ker niso mogli sprejemati oz. izvrševati vseh naročil in ker bi bila z drugačno prakso zavirana gradbena dejavnost. V zvezi s Pravilnikom o projektantih, pooblaščenih za gradbeno projektiranje, opozarjamo vse dosedanje projektante in investitorje, da bomo v bodoče zahtevali, da bodo vsi projekti za objekte, pri katerih investitorji niso privatne osebe, temveč ustanove, podjetja, zadruga itd., izdelani po pooblaščenih projektantih v smislu določb že navedenega Pravilnika. Za projekte stanovanjskih hišic in gospodarskih poslopj, pri katerih so investitorji privatne osebe, ne bo zahtevano, da so projekti izdelani po pooblaščenih projektantih in bo za izdelavo takšnih projektov izdano še posebno navdilo.

Zaščitna sredstva	Stanje zaščit. sred. ob pregledu	Opomba		
		po evid. kg	dejansko kg	
Brezovica	Bakreno apno	120	7	Ob kontroli ni bil najden
Brezovica	Glodarin zrnca	10	7	
Brezovica	Sindan prah	—	10	
Vrhnik	Rumesan	140	60	Po zatrjevanju KZ ni bil uporabljen
Vrhnik	Teh. pantakan	—	25	
Iv. gorica	Drevosan	—	100	
Iv. gorica	Sumbarit	—	60	
Krka	Perfektan	50	—	
Horjul	Svinčeni arsenit	—	74	
Horjul	Bakreno apno	—	40	
Vir	Kreoran	—	159	

Za primer, kako slabo je so-delovanje med ObLO in KZ, naj omenimo stanje v občini Vrhnika, kjer je bilo po poročilu LOMO porabljenih za zatiranje koloradskega hrošča le 4 kilograme tekočega pantakana za ves teritorij občine, medtem ko je znašala poraba na osnovi pregleda 48 kg (samo pri KZ Vrhnika), regresni zahtevk s strani zadruga pa je bil izkazan za celih 180 kg.

Podoben primer je v Horjulu, kjer je bilo po poročilu občine porabljenega samo 1 kg lindan olja, po poročilu KZ pa 5,3 kg (samo KZ Horjul).

Še slabše kakor evidenca je shranjevanje škropilnih sredstev. V večini primerov so

škropila in zaprašila shranjena v neprimernih prostorih in so nezadostno označena, s čimer je dana možnost okvare, nepravilne uporabe, slabe učinkovitosti ali celo zastrupitve. Tak primer je n. pr. pri KZ Horjul, kjer so škropiva in zaprašila shranjena v dveh vlažnih kle- teh in so pomanjkljivo označena. Enaki primeri so ugotovljeni v Ivančni gorici, Brezovici in Radomljah s to razliko, da so škropiva shranjena v bližini živil, kar še celo nudi možnost zastrupitve.

Vse navedene ugotovitve, ki so sicer nakazane le v nekaterih primerih, naj služijo v opozorilo vsem KZ in posestvom, da obstoječe nepredvidnosti takoj odpravijo.

Okrajni ljudski odbor Ljubljana okolica je na sejah zboru proizvajalcev dne 22. 5. 1954 in okrajnega zboru dne 26. 5. 1954 ter po vskladitvi stanovanjskih tarif s tarifami drugih okrajev in mest sprejel

ODLOK

O STANOVANJSKI TARIFI TER DELITVI NAJEMNIN NA SKLADE IN NJHOVI UPORABI

1. člen
Najemnina za stanovanjske prostore se določi glede na število točk, površino in okoliš, v katerem je stanovanje.

Cena posamezne točke na 1 m² stanovanjske površine se določi:

a) v prvem okolišu (za stanovanje v mestih, industrijskih in gospodarskih središčih oziroma strnjanih naseljih, ki predstavljajo zaokroženo celoto) 0,30 din

b) v drugem okolišu (za stanovanje, ki niso uvrščena v skupino pod a) in c) . . . 0,25 din;

c) v tretjem okolišu (za stanovanje, ki so oddaljena od komunikacijskih naprav nad 2 km 0,20 din;

2. člen
Pri izračunavanju najemnine po prednjem členu se ne upošteva površina sob nad 30 m², kuhinj nad 20 m² in površina hodnika v stanovanju nad 20 m².

3. člen
Uživalci stanovanj plačujejo za uporabo zelenjadnih vrtov pri hišah poseben letni prispevek od din 1.— do 3.—, za sadna drevesa pa po donosnosti.

Po prednji tarifi določiti prispevek hišni svet, oz. hišni lastnik s pogodbo.

Prispevek se obravnava enako kot najemnina in se razdeli v sklade po istih načelih.

4. člen
Zasebnemu lastniku hiše, ki je vključena v stanovanjsko skupnost, se pred razdelitvijo najemnine v sklade izplača del mesečne najemnine od hiše:

1. do 10.000.— din . . . 10 %
2. od 10.000 do 50.000 din 7 %
3. nad 50.000 5 %
toda ne manj kot 1.000 din,
toda ne manj kot 3.500 din, a največ din 6.000.

5. člen
Zasebnemu lastniku, ki nima drugih sredstev za preživljanje, lahko določi svet stanovanjske skupnosti po predlogu občinskega sveta za zdravstvo in socialno politiko višji del mesečne najemnine, kot je določen v prednjem členu, vendar ne nad 50 % najemnine od hiše.

Zoper določitev dela najemnine, ki gre zasebnemu lastniku po tem členu, je dopustna pritožba na komisijo občinskih odbornikov.

6. člen
Najemnina se razdeli:

a) 50 % v amortizacijski sklad
b) 15 % v sklad za hišno upravo
c) 35 % v sklad za vzdrževanje hiš

7. člen
Uprava stanovanjske skupnosti odreja mesečno iz amortizacijskega sklada za zidanje stanovanjskih hiš pri ljudskem odboru mestne občine oziroma občinskemu ljudskemu odboru 20 % tistega dela najemnine, ki se plačuje v amortizacijski sklad.

8. člen
Od najemnine za poslovne prostore v hišah, ki so last splošnega ljudskega premoženja, družbenih in združenih organizacij, ter v zasebnih hišah, ki so vključene v stanovanjsko skupnost, odreja uprava stanovanjske skupnosti v sklad za zidanje stanovanjskih hiš 50 % najemnine za poslovne prostore, ostalih 50 % pa se razdeli v sklade po 6. členu tega odloka.

9. člen
Zasebni lastnik hiše, v kateri so poslovni prostori, ki ni vključena v stanovanjsko skupnost,

odreja v sklad za zidanje hiš 70 % od najemnine za poslovne prostore.

10. člen
Dosedanji že obstoječi celotni sklad za vzdrževanje hiš se razdeli v nove sklade le za hiše, ki so vključene v stanovanjsko skupnost in sicer:

a) 80 % v amortizacijski sklad
b) 20 % v sklad za vzdrževanje hiš.

Lastniki hiš pa, ki niso vključene v stanovanjsko skupnost, črpajo še nadalje (70 %) razpoložljiva sredstva obstoječega sklada za vzdrževanje hiš po določilih odloka OLO Ljubljana-okolica o delitvi sklada za vzdrževanje hiš (Uradni list LRS št. 102/53).

Se razpoložljiva sredstva in občinam oz. mestnim občinam namenjeni sklad (30 %) po omejenem odloku pa preidejo v nov sklad za zidanje stanovanjskih hiš.

11. člen
Prekršek stori in se kaznuje z denarno kaznijo do 3.000 din tisti hišni lastnik in člani hišnega sveta, ki določijo višjo ali nižjo najemnino, kot jo odloča odlok o stanovanjski tarifi, ki izplača hišnemu lastniku višji ali nižji znesek, kot ga določa v 4. in 5. členu odlok o stanovanjski ta-

rifi ter delitvi najemnin na sklade in njihovi uporabi.

Enako se kaznuje z denarno kaznijo do 3.000 din tisti zasebni lastnik in člani hišnega sveta, ki odvedejo nižji znesek, kot je to določeno v 6., 7., 8. in 9. členu odloka o stanovanjski tarifi ter delitvi najemnin na sklade in njihovi uporabi.

12. člen
Najemnina po tem odloku se bo plačevala od 1. avgusta 1954.

13. člen
Jave v »Uradnem listu LRS.
Predsednik
Okrajnega ljudskega odbora:
-po skupni želji podpisano v L.
Bertič Miha, l. r.

MESTNI LJUDSKI ODBOR LJUBLJANA

VABILO

NA 45. SKUPNO SEJO MESTNEGA ZBORA IN ZBORA PROIZVAJALCEV

Na podlagi 89. člena Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin sklicujem

45. skupno sejo

mestnega zboru in zboru proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki bo v petek, 15. oktobra 1954 ob 16.30 uri v sejni dvorani Magistrata v Ljubljani.

Predlagan je naslednji

dnevni red:

1. Razprava in sklepanje o poročilu Sveta za gospodarstvo MLO o odvzemu presežka dobička gospodarskim organizacijam.

2. Razprava in sklepanje o poročilu Sveta za gospodarstvo MLO nekaterih spremembah rebałansa družbenega plana za leto 1954 po predlog zborov volivcev.

3. Razprava in sklepanje o odločbi o izdaji dovoljenja za konstituiranje gospodarske organizacije »Pleskarstvo — Šiška«, Ljubljana, Aljaževa ulica 35.

4. Razprava in sklepanje o odločbi o pripojitvi gospodarske organizacije »Modna oblačila« h gospodarski organizaciji »Obrtnik«, Ljubljana.

5. Personalne zadeve.

Vsak ljudski odbornik ima pravico pisмено predlagati spremembo ali dopolnitev dnevnega reda.

Motivirano odstopnost javite skupščinski pisarni MLO — telefon 743, Kresija, soba 8.

Smrt fašizmu — svoboda narodu!

Predsednik MLO:

dr. Marijan Dermastia

IZ ZAPISNIKA

44. skupne seje mestnega odbora in zboru proizvajalcev 1. oktobra 1954

Sejo vodi dr. Marijan Dermastia, predsednik MLO.

Zapisnik seje vodi Silvo Sivic, tajnik MLO.

Za overitelja zapisnika sta izvoljena odbornika: Stane Vrhovec in Zdravko Rakušek.

Seja je sklepna, ker je od 70 odbornikov mestnega zboru prisotnih 54, od 60 odbornikov zboru proizvajalcev pa 42.

Zapisnik 43. skupne seje je soglasno sprejet.

Predlagan je naslednji dnevni red:

1. Razprava in sklepanje o poročilu mandatno imunitetne komisije.

2. Razprava in sklepanje o odloku o spremembah in dopolnitvah odloka o dopolnilnih plačah za prosvetne ustanove.

3. Razprava in sklepanje o

dopolnilnih plačah Mestne hranilnice ljubljanske v Ljubljani.

4. Razprava in sklepanje o sklepu o pavšalni odškodnini o sklepu o pavšalni odškodnini o sklepu o pavšalni odškodnini o sklepu o pavšalni odškodnini pri terenskem delu za uslužbenca MLO.

5. Razprava in sklepanje o sklepu o pavšalni odškodnini odbornikom MLO ter članom svetov in komisij.

6. Razprava in sklepanje o dodatnem odloku o sistematizaciji službenih mest, pripadajočih dopolnilnih plačah in funkcijskih dodatkih za uslužbenca MLO.

7. Razprava in sklepanje o odločbah o ukinitvi Srednje veterinarske šole v Ljubljani in o ustanovitvi Osnovne šole na Poljanah v Ljubljani

8. Personalne zadeve.

Poročilo mandatno-imunitetne komisije

Tovarišica Drakler Marijana, predsednica mandatno-imunitetne komisije mestnega zboru MLO Ljubljana, je podala po-

ročilo v imenu mandatno-imunitetne komisije o neopravičenih izostankih odbornikov s seje MLO v razdobju od 1. I. 1954

do 42. skupne seje MLO Ljubljana. V tem razdobju je bilo torej 39 sej MLO in sicer 23 skupnih, 13 sej mestnega zboru in 3 izredne seje. Neopravičenih je bilo do 5 sej 28 odbornikov, do 10 sej 13 odbornikov, nad 10 sej pa 5 odbornikov, medtem ko 23 odbornikov ni imelo nobenega neopravičenega izostanka. Največ neopravičenih izostankov s seje je imel Keber Jože in sicer 33, nato Skrjanc Ivan 16 in Trtnik Tone 13. Nadalje je poročala Drakler Marijana, da je še nekaj članov, ki so večinoma opravičeno izostali s seje, vendar pa so manjkali na več kakor polovici vseh sej. Več kot 20 sej se torej niso udeležili naslednji odborniki: Arko Nika, Avšič Jaka, Bebler dr. Damjana, Klanjšek Ada in Pozaršek Franc.

Predsednik mandatno-imunitetne komisije zboru proizvajalcev MLO Ljubljana, Baznik Albin, pa je poročal, da je bilo v navedenem razdobju vseh sej 55 in sicer 23 skupnih, 19 sej zboru proizvajalcev in 3 izredne seje. Neopravičenih je bilo do 5 sej 29 odbornikov, do 10 sej 9 odbornikov, nad 10 sej pa 5 odbornikov, medtem ko 12 odbornikov ni imelo nobenega neopravičenega izostanka. Največ neopravičenih izostankov sta imela Delač Ivan in Strojinc Franc in sicer 23, nato Golob Roman 18, Brekvar Avgust 12, Dragar Bogomir 11 ter Pečar Franc in Sintič Božo 10.

Predsednika mandatno-imunitetne komisije mestnega zboru predlagala MLO Ljubljana, da bi bilo treba za tiste odbornike, ki imajo največ neopravičenih izostankov, predlagati zborom volivcev volilnih enot, kjer so bili imenovani odborniki izvoljeni, da jih odpokličejo, v kolikor na seji ne bi pojasnili vzrokov svojih izostankov. Nadalje sta tudi predlagala, naj tisti odborniki, ki so preveč obremenjeni z drugimi funkcijami in ki ne morejo teh funkcij opustiti, zaprosijo ljudski odbor za razrešitev odborniških dolžnosti, kajti ne more se več dopuščati, da bi bile seje zaradi teh izostankov nesklepne, kakor se je v nekaj primerih že dogodilo.

Končno sta tudi predsednika mandatno-imunitetnih komisij predlagala, naj odborniki v bodoče vzroke svojih izostankov bolj konkretno navedejo v svojih opravičitvah, kajti mnoga dosedanja opravičila so bila do sedaj presplošna in premalo utemeljena.

Poročilo je bilo v celoti soglasno sprejeto.

Mestni ljudski odbor je nato soglasno sprejel:

I. Odlok o spremembah in dopolnitvah odioka o dopolnilnih plačah za prosvetne ustanove.

II. Odlok o dopolnilnih plačah Mestne hranilnice ljubljanske Ljubljana.

III. Sklep o pavšalni odškodnini za opremo in pripomočke pri terenskem delu za uslužbence MLO.

IV. Sklep o pavšalni odškodnini odbornikom MLO ter članom svetov in komisij.

V. Dodatni odlok o sistematizaciji službenih mest, pripadajočih dopolnilnim plačah in funkcijskih dodatkih za uslužbence MLO.

VI. Odločbi o ukinitvi Srednje veterinarske šole v Ljubljani in o ustanovitvi Osnovne šole na Poljanah v Ljubljani.

Personalne zadeve

Razrešeni so bili:
Miran Bertok, direktor »Tehno-Impeks«, na lastno željo;
Franc Jurca, direktor stanovanjskega urada, ker so poslji tega urada preneseni na komisijo za stanovanjske zadeve.
Imenovani pa so bili:
Ivo Lapajne, za direktorja Uradnega lista LRS; Slavko Ljubič, za tajnika komisije za stanovanjske zadeve; Anton Bidovec za v. d. šefa Stanovanj-

ske uprave I. (Ljubljana); Dušan Cuk, za šefa Stanovanjske uprave II. (Litostroji).
Dnevni red je izčrpan in predsednik zaključil sejo.
Vodja zapisnika: Silvo Šivic, I. r.
Predsednik: dr. Marijan Dermastia, I. r.
Overitelja zapisnika: Stane Vrhovec, I. r.
Zdravko Rakušček, I. r.

SKLEPI SVETOV MLO

Svet za stanovanjske zadeve MLO je na svoji seji 5. X. 1954 sprejel med drugimi naslednje sklepe:

Ker bi naprave za žarilno ogrevanje v stavbi, ki jo je začel graditi Slovenija-impex, stale preveč deviz, bo zgradba opremljena s toplovodno kurjavo.

Namesto pečl za ogrevanje vode v kopalnicah v bloku Vošnjakovc ulice, ki je v dograditvi, bodo nabavljani električni bojlerji domače izdelave. V isti stavbi bo vgrajena zvočna napeljava do vežnih vrat do vhodnih vrat vseh stanovanj.

Ker je Urad za regulacijo uspel v prvi fazi proučiti in pripraviti šele nekatere površine Ljubljane, ki bi bile sposobne za gradnjo malih stanovanjskih hišic, sklene Svet: Drobna gradnja se za sedaj usmeri na Dravlje, Nove Jarše in Stožice; lahko se zazidajo tudi proste parcele v Rožni dolini in na Kodeljevem.

Sklepi Sveta o rebalansu plana v zvezi s predlogi zborov volivcev se bodo obravnavali na skupni seji MLO. Med drugim je sprejet predlog, da se za dograditev stanovanjskega bloka v Sentvidu odobri 2 milijona 900 tisoč dinarjev še letos za nabavo kopalnih garnitur in postavitve emajliranih štedilnikov.

Odobri se kredit lišnim svetom za popravila hiš in sicer: Kidričeva št. 10 . . . 400.000 din
Kidričeva št. 8 . . . 260.000 din
Osoje 3 60.000 din
Trubarjeva 11 85.000 din
Endlinarjeva 7 60.000 din
Dolenjska c. 12 . . . 20.000 din
Za kredit plačajo 2% obresti letno, odplačilni rok 2 in pol leta.

Prošnji Ljubljana-exporta in Elektroenergetskega sistema za dolgoročno posojilo za gradnjo sta bili odloženi, ker je treba prej ugotoviti, koliko bosta podjetji vlagali v kreditni sklad in za katero dobo.

Hišnemu svetu in podjetju Usnje je bila odobrena preureditev in stanovanja nekaterih poslovnih prostorov v drugem nadstropju Na-Ma v Wolfovi ulici št. 1.

Levstek Francu, Rus Rudolfu in Fanči in Rus Stanetu se dodelijo zaprosene stavbne parcele za gradnjo hišic.

Naslednjim prošilec so bili v okviru določene vsote 15 milijonov dinarjev odobreni krediti za dograditev že začelih malih gradenj:

- Devetak Ludvik, Smartinska 21 . . . 100.000
- Gobec Tončka, Jarška cesta 6 . . . 150.000
- Jančar Alojzij, Cesta dveh cesarjev 227 100.000
- Jurajevič Matilja, Goce Delčeva 32 . . 200.000
- Kasagič Drago, Vevče 34 100.000
- Kočevar Miroslav in Čero Leopold, Kneza Koclja 33 . . 350.000
- Kregar Siane, Poljane 17, p. Sentvid 300.000
- Kumar Andrej, Ježica 68 1.500.000
- Lapajne Franjo, Rož. dolina c. VI/4 . 500.000
- Mandelje Drago, Albanska 4a 100.000
- Novak Ivan, Taccen 123 123.000
- Munič Jože, Za vasjo 6 350.000
- Rupnik Pavel, Tržaška 40 b 60.000
- Senčar Lado, Bohinjčeva 11 200.000

Zakaj so bile določene uradne ure za stranke samo trikrat tedensko?

S sklepom Mestnega ljudskega odbora na skupni seji odbornikov mestnega zbora in zbora proizvajalcev 16. julija 1954 so bili določeni le 3 dnevi v tednu za sprejem strank. Glede na ta sklep so bili nato kot uradni dnevi za sprejem strank določeni ponedeljek, sredi in petek od 9. do 14. ure. V tem času morajo biti na svojem mestu vsi referenti ali namestniki, ki imajo opraviti s strankami. Seje ali komisije morajo odložiti na druge 3 dneve v tednu. Ob dnevih, ko ni sprejema strank, smejo uslužbenci sprejeti samo one stranke, ki so jih zaradi zaskičanja, pojasnil, pozivedb ali vmesnih rešitev izrecno in pismeno povabili za določeno uro.

Zakaj ta novost in strogost, ki se na prvi hip zdi krivična za stranke in celo nedemokratska, češ saj ni državljan tu zaradi uradnikov, ampak so vendar upravni uslužbenci tu zaradi državljanov!

Ravno zato, ker so upravni uslužbenci tu zaradi državljanov in ker je v interesu državljanov, da se njihove zadeve hitro, pravilno in zako-

- Sobočan Martin, Hajdrihova 2 80.000
- Zajc Franc in Marija, Polje 6 . . . 200.000
- Merklin Ludvik, Titova 53 300.000
- Šenica Matko, Knezova 18 200.000
- Pražnik Stanislav, Daljna vas 25 300.000
- Piškur Ladislav in Nuša, Stožice 110 c . 200.000
- Jamar Mirko, Cankarjeva 4 300.000
- Ing. Umek Anton, Zibertova 7 1.600.000
- Skupaj 7.310.000**

Svet za socialno varstvo te na svoji seji 4. oktobra med drugim obravnaval sklepe republiškega Sveta za zdravstvo in socialno politiko v zvezi z delom biroja za zaposlovanje državljanov in razpravljal o delu Biroja za posredovanje dela v Ljubljani.

Svet je predvidel anketo ožroma statistični popis zaposlenih v posameznih poklicih, upoštevajoč starostno strukturo zaposlenih in podobne podatke. Nato bo analiziral vprašanje zaposlitev in posebej obdelal razloge, zakaj niso vsi dela sposobni vključeni v delo. Svet bo dal predloge za boljše ureditev posredovanja dela.

Svet predvideva ustanovitev poklicne posvetovalnice za izbiro poklicev in pripravljajo predloge, kako izučiti in lažje zaposliti večje število invalidov.

Svet bo tudi predlagal nekatere personalne spremembe upravnega odbora Biroja za posredovanje dela v Ljubljani. Hkrati bo predlagal, da se biro spremeni v Zavod s samostojnim finansiranjem.

Za mestno skupščino bo Svet pripravil poročilo o delu in predlog o reorganizaciji Biroja za posredovanje dela v zvezi z drugimi predlogi, ki so zgoraj nakazani.

Posebej je svet obravnaval možnost, kako vključiti v strokovni uk mladino, ki nima 4 gimnazij in kako izboljšati ali povečati strokovne šole in vajeenske domove.

rešitev in zahteval vedno več časa referentov za stranke, referentom pa puščal vedno manj časa za pismene rešitve, ki stranko ali zadovoljijo, ali pa ji dajo možnost pritožbe na II. instanco, aki se z rešitvijo ne zadovolji.

Čeprav je bil upravni aparat MLO že povečan — saj so se tudi naloge ljudskega odbora v zadnjih 3 letih gotovo potrojile — bi s samim zvišanjem števila uslužbencev ne bilo kaj prida pomagano pri opisanim stanju stvari.

Treba je bil najti možnost in čas, da referenti rešujejo vloge, pripravljajo predloge in obrazložitve za seje komisij in svetov odbornikov, da s tem zmanjšajo zaostanke in da stranke hitreje prejmejo odločbe, rešitve in odgovore na svoje vloge. S tem odpade potreba, da številne stranke hodijo od vrat do vrat Kresije, urgirajo za rešitev in zopet in ponovno prihajajo v urad, pri tem pa porabijo svoj in referentov dragoceni čas.

Zato so bili določeni 3 dnevi v tednu (ponedeljek, sredi in petek), ko referenti sprejemajo stranke od 9. do 14. ure, in trije dnevi (torek, četrtek in sobota), ko referenti rešujejo vloge strank, pripravljajo predloge in sklepe za seje komisij in svetov, se udeležujejo sej, ki obravnavajo vloge strank in širše zadeve, opravijo potrebne komisijske oglede, razprave itd.

Sistem treh dni v tednu za stranke in treh dni za interno delo je omogočil, da je bil v času od 15. avgusta do 1. oktobra zaostanek rešitev zmanjšan od ca 1800 na ca 900. Ni dvoma, da bo večina zaostanka do konca leta padla na minimum, ki pa je neogiben, ker nekatere vloge potrebujejo po značaju vsebine in nujnosti postopka (vmesne poizvedbe, prijave in sklepanje na komisijah in svetih, vmesne rešitve itd.) dalj časa za rešitev. Tedaj bodo tudi bistveno zmanjšane, če ne bodo celo odpadle, urgency za rešitve, ki večinoma le zavlačujejo izdajo rešitev. Tedaj bo tudi naval strank in zamudno čakanje močno popustilo.

Gotovo imajo le trije uradni dnevi za stranke v prvih mesecih tudi neprijetne posledice za stranke, kajti v teh treh dneh se naberejo vse stranke, ki so se sicer porazdelile na vseh 6 dni v tednu. Ker večina strank prihaja med 9.—11. uro, je v tem času velik naval, medtem ko od 12. do 14. ure strank skoraj ni.

POROČILO KOMISIJE ZA INVESTICIJE O PRIPRAVAH ZA RAZŠIRITEV GRADBENE DEJAVNOSTI

v območju mesta Ljubljane spričo predvidene povečane investicijske dejavnosti v letu 1955

Na področju mesta Ljubljane deluje v glavnem 9 večjih gradbenih podjetij, 3 srednja, remonta podjetja, ter gradbena operativa pri 5 ustanovah z lastnim finansiranjem. Razen tega deluje še približno 12 privatnih gradbenih obrtnih podjetij, od katerih ima vsako le okrog 5 zaposlenih ljudi. Skupno zaposluje celotna gradbena operativa na področju mesta, po podatkih podjetij za mesec julij, ca. 3860 gradbenih delavcev

Toda ta boleči ukrep je le prehodni. V nekaj mesecih bo manjši naval strank že iz zgoraj navedenih razlogov. Pa tudi na druge načine namerava MLO izboljšati poslovanje:

1. Brž ko bo uspel pridobiti nekaj praznih prostorov, kamor bi se preselila skladišča, ki sedaj zasedajo priključne prostore Kresije v Mačkovi (bivši Lingarjevi) ulici, bo v te prostore ali v neposredno bližino namestil oni del finančne uprave, v katerem imajo stranke največ opravka in bo tam z neposrednim vhom s ceste lahko imel vsakodnevno »šaltersko« službo za stranke.

2. Ker je velik del strank, ki iz nepoučenosti hodijo po najrazličnejše informacije na MLO in tu tavajo od vrat do vrat, bo MLO vpeljal v kratkem informacijsko pisarno pri vsakem oddelku MLO, kjer bodo stranke ob uradnih dnevih dobile splošne informacije o načinu postopka, o načinu priprave svojih vlog in prošenj in podobno. S tem bodo delno razbremenjeni strokovni referenti, stranke pa bodo vedele, kam se v konkretnih primerih obračati.

3. Ker se je delo izpostav ob izdajanju potrdil za otroške dodatke izkazalo primerne, saj je strankam skrajšalo pot do urada in jim prihranilo precej časa, bo MLO razmislil, kako bi tudi v bodoče za določena opravila (izdajanje raznih potrdil in podobno) nudil strankam možnost, da ob določenih dneh bliže svojemu bivašču opravijo nekatere posle brez čakanja.

Ti ukrepi bodo ob sočasni izboljševanju strokovnosti uslužbencev in stalnem izboljševanju sistema dela gotovo pripomogli, da bo mnogim strankam sploh prihranjeno, da bi osebno hodili v urade MLO, ostalim pa omogočeno, da bodo v uradnih dneh za stranke brez mučnega čakanja opravili potrebno pot na MLO.

Da bo mogoče dosledno izvesti izdane ukrepe — v korist strankam — morajo seveda vsi uslužbenci MLO od vratarja do referenta in šefa dosledno odklanjati sprejem strank ob času, ki ni določen za nepovzane stranke. Prosimo vse volivce, da nam pomagajo pri tej nalogi, kakor tudi, da tajniku MLO ali Uradu za prošnje in pritožbe prijavijo vse primere, ako bi se kak uslužbenec bodisi pregrešil proti sprejetim ukrepom, bodisi ponašal nevljudno, zlasti, če k temu ni bil izzvan.

je bila gradbena sezona že v teku. V mesecu maju je gradbena operativna zaposlovala le 2505 delavcev, aprila 2771, v maju pa 3171. Iz navedenega vidimo, da je bilo povprečje v prvih 3 mesecih sezone znatno pod normalo v primerjavi s številom, ki bi ga morali doseči, če bi hoteli v teh, za gradbeništvo ugodnih mesecih izvršiti vsa ona dela, ki bi jih sicer mogli izvršiti. Če iz tega nam je jasno, da smo glede na gradbeno sezono v velikem zaostanku, zaradi česar je izvajanje investicij v II. polletju kritičnejše. Potrebni bodo novi napori ter izdatno sodelovanje vseh zainteresiranih forumov, da bo plan v II. polletju izpolnjen v celoti, posebej pa še v tistih postavkah, ki bodo ojačane z novimi finančnimi sredstvi.

Za tako zakasnitev imamo več argumentov. Predvsem moramo iskati vzroke te zakasnitve v poznem sprejemanju proračuna in iz tega izvirajoči negotovosti v gradbeni operativi, ki bi sicer v začetku gradbene sezone našla več delovne sile, kot pa jo je, Spomladi namreč vlada večji priliv delovne sile v podjetja, toda že v mesecu maju običajno pojenja. V tem času si vsakdo že najde primerno zaposlitev ter jo pozneje med letom le redko menja. Večjega števila delovne sile pa podjetja čez zimo niso mogla zaposlovati, ker ni bilo dovolj dela v zaprtih prostorih.

Drugi objektivni razlog za zakasnitev investicijske dejavnosti pa je bilo letošnje vreme. Večina gradbenih del, ki so v teku, je izpostavljena neposrednim nalivom, zaradi česar je bilo le malo dela v pokritih prostorih. Običajno se stremi vedno k takemu razporedu gradbenih del, da je možno ob slabem vremenu izvrševati notranja dela. Na nesrečo je v našem planu le malo takih del, h katerim bi mogli ob slabem vremenu, ki je letos vladalo po cele tedne, prenesti delovno silo ter smotrneje izvrševati investicijska dela.

Pri ugotavljanju letnega povprečja investicijskih del na enega zaposlenega, pa pridemo še do drugih vzrokov, ki dajejo misliti, zakaj so rezultati doslej sorazmerno nizki. 8-urni delavnik, odobren kot osnovni delovni čas v gradbenih podjetjih in pri storilnosti, ki ni v ničemer stimulirana, je razlog, da je delavstvo našlo sredstva in pota, da se zaposli povsod drugje, samo ne na naših gradnjah. V tem je eden poglavitnih vzrokov, da je bil plan v letu 1953 in v I. polletju 1954 slabo izpolnjen. Pri izvajanju plana tako v letu 1953 kakor v I. polletju letošnjega leta je bila izpolnitev glede na zaposleno delovno silo vsaj za 15% pod običajno storilnostjo. Temu pa je bil vzrok, ker gradbena operativa ob upoštevanju veljavnih uredb ni znala najti možnosti, da bi plačevala delavce po učinku dela, mesto po dejansko izvršenih urah. Jasno je zato, da so vsi, predvsem strokovni kadri, t. j. zidarji in tesarji, iskali zaposlitve pri tako imenovanem »fušu« ter odšli na ta način za boljše zaslužke.

Delo na naših gradiliščih pa se je izvajalo stihijsko, brez pravega učinka, kar je imelo za posledico, da je bila vgrajena vrednost sorazmerno nizka.

Vrem vzročni se pridružujejo še nekateri prav tako važni vzroki, ki so jih podjetja v

resnici niso mogla sama urediti. To je predvsem vprašanje nastanitve delavcev in vprašanje terenskih dodatkov. Za nastanitev delavstva v provizornih barakah računamo na 1 zaposlenega ca. 25 do 30 tisoč dinarjev stroškov. Za nekoliko boljše in trajnejša delavska naselja pa moramo predvideti znatno višje stroške na 1 zaposleno osebo. Teh finančnih sredstev pa podjetja niso imela na razpolago v dovoljni meri. Za nastanitev je bilo predvideno le toliko bivališč, kolikor je znala maksimalna obremenitev v letu 1953, t. j. ca. 2700 enot. Ker pa je število zaposlenih v letošnjem letu spričo povečanega investicijskega plana poraslo, so podjetja prišla v stisko za nastanitev novih delavcev in zidarjev.

V I. polletju je bilo opaziti med drugim tudi to, da je bil priliv delavstva — in to nekvalificiranega — znatnejši kot pa priliv tesarjev in zidarjev. Leti so namreč tudi v neposredni bližini svojega doma sorazmerno dobro plačani in imajo velike možnosti za zaposlitev na deželi. Na splošno vemo, da vlada veliko pomanjkanje zidarjev in tesarjev vsepovsod ter je strokovne delovne sile v Sloveniji samo določeno število. Če torej hočemo to delovno silo dobiti od drugod, bi ji morali nuditi nekaj več v dodatkih ali pa v boljših življenjskih in delovnih pogojih.

Normalna doba za izvršitev investicij v gradbeništvo traja na leto ca. 10 mesecev, t. j. približno od 1. marca do 31. decembra, kakor pač vremenske razmere to dopuščajo. Če vzamemo linearno povprečje, se vgradi mesečno ca. 10 do 11% celotne mase. Ta procent pa ni enakomeren, temveč v poletnih mesecih, še bolj pa v jesenskih raste, medtem ko je na začetku in ob koncu sezone pod povprečjem. Iz tega razloga moramo pri pregledu izvajanja investicij v I. polletju ugotoviti, da so rezultati še primerni. Če pa kalkuliramo, da smo nekako 3 mesece v zakasnitvi, vidimo, da bo za izpolnitev celotne naloge preostalo le 7 in pol mesecev, t. j. nekako 13,5% na mesec. Posamezne investicijske postavke pa so se s pravkar obravnavanim rebalansom še povišale ter se je zaradi tega naloga naše operativne znatno povečala.

Da bi se ugotovilo stanje v operativi, je Uprava za investicije že v mesecu juliju izvedla anketno posvetovanje, katerega so se udeležila vsa gradbena podjetja. Po debati sodeč je bilo v mesecu juniju le še prav malo kapacitet na razpolago ter je bilo že takrat težko dobiti izvajalce, razen za ona dela, ki so bila že v maju, oziroma v mesecu juniju preliminarno pogodbeno vezana.

Kot že omenjeno, v I. polovici I. 1954 ni bilo perspektiv za večji zagon gradbenih del, ker so bila finančna sredstva še neznana. Druga leta so izvajalci prevzemali več del, kot jih je zmogla operativa dogotoviti v pogodbenih rokih. V letošnjem letu, ko je MLO zaostril pogodbene odnose, s katerimi je bila zaradi penalov garantirana terminska izvršitev, pa podjetja niso prevzemala več del, kot so jih bila sposobna izvršiti z obstoječo delovno silo. To se je nedvomno pokazalo pri sestavih preliminarnih pogodb in pri določanju penalov, ko je vsa gradbena operativa naenkrat

postala pozorna ter je ponudbe predvidne sprejemala ali pa celo odklanjala. To je imelo za posledico, da smo bili pravočasno opozorjeni, da je obstoječa operativa premajhna ali prešlaba, da bi izpolnila dane in še nove naloge. Zakon ponudbe in povpraševanja je naenkrat začel delovati v korist izvajalcev, ne pa v korist MLO kot investitorja.

Na omenjeni anketi so bila ugotovljena tudi vsa ostala ozka grla podjetij, ker je za MLO kot funkcionalni organ važno, kako delujejo zakoni gospodarstva, da lahko temu primerno ukrepa na svojem območju.

Vse te probleme, ki smo jih pravkar navedli, pa je pozneje obravnavala tudi Komisija za investicije pri MLO, ki je navedena dejstva preverila skupno z odgovornimi voditelji podjetij na posebnem zasedanju III. redne seje 31. avgusta letos, kjer se je obravnavalo predvsem kritično stanje, ki je nastalo v II. polletju izvajanja investicij.

Tudi v tem primeru je debata pokazala, da je situacija nadvse resna ter da so potrebni večji skupni napori, da se omogoči izvedba predvidenih del in dobav v letošnjem letu v obsegu, ki se postavlja s pravkar obravnavanim rebalansom plana v letu 1954. Pokazalo se je namreč, da bo potrebna takojšnja aktivizacija podjetij za povečanje storilnosti. Ze s samim prehodom na plačevanje po učinku, bo možno vsaj za 15% povečati učinek dela pri istem kadrovskem staležu. To je bila doslej spričo uredbe o obdavčenju plačilnega sklada precej toga ureditev, ki pa jo bodo morala podjetja prilagoditi novim potrebam.

Predvsem se bo moralo omogočiti, da bodo mogli delavci delati vsaj 10 ur na dan ali pa tudi več, če bodo to sami hoteli. S tem seveda še ni rešen osnovni problem plačevanja po učinku, kjer je osnova storilnost. Tu se dajo neke stvari korrigirati, kar pa morajo izvršiti podjetja sama. Danes mnogi dokazujejo, da načelno ni možno plačevati po normah. To ne drži. Ovdvisno pa je od tega, kako je sestavljen tarifni pravilnik. Ona podjetja, ki so pravilno postavila norme, lahko le-te tudi plačujejo in tudi nimajo posebnih težav. Preseganje norm pa v povprečju ne sme variirati čez 20%. Zaradi tega preseganja pa so nekatera podjetja prišla v nemogoč položaj ter so imela velike razlike med povprečnim plačilnim skladom in pravilnikom. Vsa taka podjetja morajo to sama popraviti ter se približati določenemu procentu. Možno je najti tudi druge oblike. Vsekakor pa drži, da se da investiti v okviru obstoječih uredb tudi plačevanje po učinku, ne da bi se kakorkoli prizadelo plačilni sklad za predvidene investicije. Tudi plačevanje nadurnega dela bo rešeno vzporedno s tem problemom, kar pa bo imelo za posledico, da bodo prišle do veljave vse doslej skrite rezerve strokovne delovne sile.

V mislih imamo predvsem dejstvo, da se v popoldanskem času večina tesarjev in zidarjev zaposluje na črnih gradnjah ali kakor pravimo temu »na fušu«, mesto na gradiliščih družbenega plana. S spremenjenim plačevanjem se bo pričelo avtomatično dvigati razpoložne gradbene organizacije ter pobijati nerealne zaslužke na popoldanskih gradnjah. Odpraviti te razvade

bo vsekakor težka naloga ter bo treba navezati stike s sindikalnimi funkcionarji in delavskimi sveti, s pomočjo katerih se bodo te anomalije razkrije in počasi preprečile. V skrajnem primeru bo treba namreč organizirati pravo družbeno kontrolo in pripraviti frontalno akcijo proti takim pojavom.

Treba bo na kraju samem ugotavljati take primere po komisijah državljanov ter primer za primer izročati našim izvršnim organom. Znano je tudi, da moramo le prečestokrat takemu delavcu, ki zbolji pri privatniku v popoldanskem času, ali pa se ponese, plačevati iz rednih skladov socialnega zavarovanja oskrbnino, čeprav se je ponesrečil pri delu, pri katerem ni bil socialno zavarovan. Ze po podatkih socialnega zavarovanja je teh primerov precej, ni pa še prišlo do ukrepov, da bi se ti izgubljeni milijoni dinarjev obračunali z resničnim dolžnikom. Elastičnost te neljalne konkurence moramo parirati nasproti prav tako elastičnim uredbam, ne pa da jih često sami še bolj toglučimo.

Plačevanje po učinku kakor tudi nadurno delo bo imelo nadvse ugodne posledice pri izvajanju naših gradbenih del, ki so spričo navedenih dejstev v znatnem zaostanku. Zasluzki, posebno zidarjev in tesarjev, bodo neprimerno večji, s čimer bomo pritegnili na akordno plačana dela tudi vse one kadre, ki so doslej kljub večji strokovnosti izvrševali delo nižje kategorije, čeprav bi to delo lahko opravljali bolj ali manj priučeni nekvalificirani delavci. Tudi teh rezerv je precej, ker delovna sila sama ni bila zainteresirana, da se zaposli na gradilišču pri takem delu, ki ga je po svoji stroki sposobna, temveč je uhajala mimo delovodij k lažjim delom. Saj imamo v tem izkušnje; da so se svojčas, ko je primanjkovalo delavcev in ko je bil akord še dober zaslužek, vneali velikokrat preprič z delovodji, ko ni bilo mogoče zadržati vsega dela za najkrajši čas pritegniti na manj kvalificirano delo; ker ni imel interesa na tem.

Pri takem načinu dela v podjetjih, na katerega bi takoj prešli, lahko pričakujemo, da bo vgrajene najmanj 30% več investicijske mase pri istem staležu kvalificiranih in nekvalificiranih delavcev.

Če pa gremo k širjenju kapacitet zato, da zagotovimo operativno tudi še ostalih 5 zgradbam, za katere še nimamo izvajalcev in računamo na nov dotok delovne sile, moramo omogočiti gradbenim podjetjem nastanitev te nove delovne sile. Osnovni problem, t. j. lokacija takih objektov, je bil že obravnavan na MLO pri Tajništvu za komunalne zadeve. Nova delavska naselja na območju Ljubljane bi bila v urbanističnem pogledu dopuščena le na temelju posebnega programa, ki naj načelno reši vprašanje teh gradbenih provizorijev.

Skrb za izvedbo tega gradbenega programa je prevzela gradbena operativa preko svojega združenja. Ta program se bo izdelal za ves teritorij mesta, t. j. za vsa podjetja, nato pa bi se pričel takoj uresničevati.

Pri tem pa nastane takoj vprašanje finansiranja tega programa. Razlikovati moramo namreč dve vrsti teh objektov. Manjši del gre za trajne objekte, v ka-

terih bi nastanjevali družine in samce. Drugi večji del takih objektov pa sestoji iz pravih provizorijev, v katerih nameščamo le delovno silo, ki pride na sezonsko delo. Lokacija za take provizorije naj bi bila v neposredni bližini investicijskih objektov, nakar bi se taki provizoriji porušili in prestavili na drugo mesto, brž ko bi se investicijski objekt dokončal. V nasprotju s tem tipično provizornimi objekti bodo objekti za stalno naselitev delovne sile trajnejši in grajeni v višjem standardu. Za vse te objekte pa gradbena operativa doslej ni imela dovolj finančnih sredstev. Zaradi tega bo moral MLO na kakršenkoli način to akcijo podpreti, bodisi v obliki dotacij ali pa v obliki posebnega procenta, ki naj se priblija na situacijo oziroma obračun. Po tej drugi varianti je simulacija za prevzem gradbenih del od MLO kot investitorja še bolj poudarjena. Kolikšen procent bi se pribiljal v te namene je stvar diskusije in nadaljnjih razmotrivanj.

Primer: cena objekta v celoti din 160.000.000.— od tega znašajo čista gradbena dela din 80.000.000.— za nastanitev ene osebe pa je potrebno din 25.000.—. Pri 100 zaposlenih, ki jih taka zgradba potrebuje, znašajo torej stroški nastanitve din 2.500.000.—, kar pomeni, da moramo v te namene pribijati 3% od obratuna stroškov (brez obrtniških del).

Končno moramo še urediti finansiranje trajnejših objektov, ki mora potekati vzporedno. Če predvidevamo n. pr. 5% za take objekte trajnejšega značaja od zneska din 80.000.000.—, kolikor znašajo čista gradbena dela na tem objektu, bomo prišli do vsote 4.000.000.— dinarjev ali z drugimi besedami do enodružinskega stanovanja in enega stanovanja za samce. Pri kapaciteti, ki jo ima n. pr. gradbeno podjetje »Tehnika«, »Megrad«, t. j. 480.000.000.— din bi zneslo to letno

za provizorne objekte din 7.200.000.— (provizorij za 300 ljudi)

za trajne objekte din 12.000.000.— (3 družinska stanovanja, 3 samaka stanovanja)

V 5 letih mora tako gradbeno podjetje le na ta način priči do naslednjih finančnih sredstev:

za provizorne objekte din 36.000.000.— (provizorij za 600 ljudi)

za trajne objekte din 60.000.000.— (skupno 30 stanovanj).

Amortizacijska kvota za provizorne objekte je zelo visoka, zato s predvidenim zneskom ne moremo nastaniti toliko delovne sile, kot bi to pokazal rezultat običajne multiplikacije letne kvote s številom let. S primerjnim varčevanjem pri provizornih objektih pa bodo mogla podjetja še precejšen del teh zneskov uporabiti za finansiranje na definitivnih objektih. Če bi MLO sprejel predlagani način pribitkov, bodo tudi drugi koristniki morali osvojiti enak način pribitkov, če bodo hoteli da jim gradbena operativa prevzame gradbena dela.

To bo imelo za gradbena podjetja najugodnejše posledice, saj bodo na ta način prišla do znanih finančnih sredstev. Tako bo v obstoječih gradbenih podjetjih najhitreje odpravljeno dosedanje grla pri povečanju delovne sile

(Nadaljevanje prihodnjic)